

T.C.
AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

7/71685
GK 14

Sayı : 72079556-610-818
Konu : Soru Önergesi (7/71685)

21.10.2022

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 30.09.2022 tarihli ve 1085292 sayılı yazınız.

İlgi yazı ekinde alınan Van Milletvekili Sayın Muazzez ORHAN IŞIK tarafından Bakanlığımıza yöneltilen 7/71685 Esas Numaralı yazılı soru önergesine, Türkiye Büyük Millet Meclisi İhtüzüğünün 99 uncu maddesi uyarınca hazırlanan cevabi yazımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Derya YANIK
Bakan

Ek: Cevap Metni (2 sayfa)

Van Milletvekili Sayın **Muazzez ORHAN IŞIK**'a Ait 7/71685 Esas Numaralı Yazılı Soru
Önergesine İlişkin Cevap Metni

Bakanlığımızca Sosyal Yardımlaşma Dayanışma (SYD) Vakıfları aracılığıyla ihtiyaç sahibi vatandaşlarımıza yönelik olarak başta 3294 sayılı Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Kanunu olmak üzere 2022 sayılı 65 Yaşını Doldurmuş Muhtaç, Gücsüz ve Kimsesiz Türk Vatandaşlarına Aylık Bağlanması Hakkında Kanun ve diğer mevzuat hükümleri doğrultusunda çeşitli sosyal yardım programları yürütülmektedir. Yürütülmekte olan sosyal yardım programları düzenli ve süreli nitelikte olmak üzere aile yardımları, barınma ve gıda yardımları, engelli yaşlı yardımları, sağlık yardımları, eğitim yardımları ve proje destekleri olarak sınıflandırılmaktadır.

Bakanlığımızca, aileye yönelik olarak; Gıda Yardımı, Barınma Yardımı, Yakacak Yardımı, Elektrik Tüketim Desteği ve Doğal Gaz Tüketim Desteği,

Engelli ve yaşlı vatandaşlarımıza yönelik olarak; Engelli Aylığı, Yaşlı Aylığı, Engelli Yakını Aylığı ve Yaşlı ve Engellilerin Bakımı (VEFA) Projeleri başta olmak üzere 45'in üzerinde sosyal yardım programı yürütülmektedir.

Bu kapsamda 2022 sayılı Kanun kapsamında; 18 yaşından büyük %40 ve üzerinde engelli olan veya özel gereksinim düzeyi en az hafif düzeyde olan 18 yaşından küçük yakını olan, uzun vadeli sigorta kollarına tabi olacak şekilde çalışmayan, sosyal güvenlik kurumlarından bir gelir veya aylık hakkından yararlanmayan, nafaka bağlanmamış veya nafaka bağlanması mümkün olmayan ve hane içinde kişi başına düşen ortalama aylık geliri net asgari ücretin 1/3'ünden (2022 yılı için 1.833,45 TL) az olan Türk vatandaşlarına engelli veya engelli yakını aylığı bağlanmaktadır.

Engelli bireylere yönelik bakım hizmetleri aile odaklı sosyal hizmet politikamız doğrultusunda geliştirilmekte ve çeşitlendirilmektedir. Toplum temelli bakım anlayışı doğrultusunda; kurumsal bakımın yanı sıra "birey odaklı" hizmet anlayışı ile engelli bireylerin kendi sosyal çevrelerinden ayrılmadan bakılmasını sağlayan bakım hizmet modellerine ağırlık verilmektedir. Aile yanında bakımı desteklemek amacıyla kurumsal bakım ile evde bakım yardımı, sosyal yardım ve gündüz bakım hizmetleri birlikte, birbirini tamamlayıcı şekilde bütünleşik olarak sunulmaktadır. Diğer taraftan, bakıma ihtiyacı olan engelli birey ve aileleri çeşitli toplum temelli bakım hizmet modelleriyle desteklenirken hem bireyin toplumla iç içe olması sağlanmakta hem de bakım verenlerin istihdama katılma, kendine ve aile yaşamına zaman ayırma, boş zaman aktivitelerine katılma gibi konularda desteklenerek iş ve aile yaşamını uyumlaştırma olanağı sağlanmaktadır. Ayrıca, engelli birey ve ailelerinin desteklenmesi amacıyla, danışmanlık ve rehberlik hizmeti, psiko-sosyal destek hizmeti ile ailelerin engelli bireye çeşitli nedenlerle geçici süreyle bakamayacağı durumlarda (sağlık, seyahat, tedavi vb.) resmi bakım ve rehabilitasyon merkezlerimizde geçici misafir hizmeti alabilmektedir.

Öte yandan aile yanında bakımı mümkün olmayan engelli bireylerin Engellilerin Bakımı Rehabilitasyonu ve Aile Danışmanlığı Hizmetlerine Dair Yönetmelik hükümlerince resmi bakım kurumlarında yatılı ve gündüzlü olarak (bakım ve rehabilitasyon merkezi, aile danışma ve rehabilitasyon merkezi gibi) veya ev tipi sosyal hizmet kuruluşlarında (Umut evleri gibi) bakımları ücretsiz olarak sağlanmaktadır.

Bakımlarını üstlendiğimiz engelli bireylerin tedavisi, tıbbi rehabilitasyonu, özel eğitimi ve mesleki eğitimi, mesleki rehabilitasyonu ve istihdamına ilişkin hizmetlerden, ilgili kurum ve kuruluşların desteğiyle ve yönlendirmesi ile iş birliği içinde hareket etmekteyiz.

Merkezlerimizde hemşire/sağlık personeli tarafından engelli bireylerin günlük takibi yapmakla birlikte sağlık kuruluşlarından azami ölçüde faydalanılmaktadır. Ayrıca Aile Hekimliği kapsamında engellilerimizin sağlık takipleri yapılmaktadır.

Engelli bakım, rehabilitasyon ve aile danışma merkezlerimizin hizmet alanları içerisinde engelli bireylerin genel sağlığına ilişkin;

- Tıbbi rehabilitasyon çerçevesinde sağlık sorunları olan engelli bireylerin sağlık kuruluşlarında planlanan tedavilerinin takibinin yapılması,
- Engelli bireylerin hareket, kuvvet ve koordinasyonunu artırmaya, kas iskelet sistemi fonksiyonlarını geliştirmeye yönelik fizik tedavi desteğinin sağlanması,
- Engelli bireylerin gelişimsel alanlarda desteklenmesi amacıyla bireylerin motor, bilişsel, duygusal, iletişim becerileri, konuşma-ışitme ve dil gelişimi alanlarında potansiyellerini en üst basamağa çıkarılabilmesi için hedefe yönelik bireysel ve grup eğitiminin verildiği zihinsel ve gelişimsel programların meslek elemanlarınca yürütülmesi,
- Engelli bireylerin mevcut potansiyellerini en az yardımla veya bağımsız olarak yapabilmesi için günlük yaşam becerilerinin kazandırılması,
- Fiziksel gelişimi desteklemek amacıyla, fiziksel gelişim alanları ile ilgili gereksinimlerini daha rahat ortamlarda karşılamak için planlanmış çeşitli spor, ritim, egzersiz, temel motor beceriler, gelişimsel aktiviteler, yarışmalara hazırlık gibi bireysel ve grup aktiviteleri ile ilgili iyileştirme amaçlı sportif programların uygulanması hizmetleri yer almaktadır.

Soru önergesine konu olan kişiler ve diğer aile üyelerinin engelli aylığı ve diğer sosyal yardım programları ile desteklenmekte olduğu tespit edilmiştir.

Soru önergesinde yer alan diğer hususlar Bakanlığımız görev alanı dışında olduğundan cevaplandırılmamıştır.